

منحرکه پا تیزه نشو و نما

د لبر حمکی خخه دیر حاصل لاس ته راول

ګټې

- . د خوری ورکول د چمکی دسر خاوره ته ۶۰ برابره ډير حاصل ورکوي نظر د طبیعی حالت نه
- . د اوبو لبر استعمالول
- . د خوری لبر استعمالول
- . د محصولاتو ډيرول
- . د حاصلاتو د کالوی ډير بدل
- . به هر جريپ کي سل فيصده د حاصلاتو زيادوالي

گنټی

- . دسبز یجاتو د تیزو کړل نه په یو ۲۰ متر مربع کې د یو سړی د یو کال دراټ یا ور حاصلات لاس ته راټلی شی.
- . خوراک ستاسی د کورنۍ د پاره
- . خوراک د خرڅولو د پاره

- تیزه کارونده
- د پیر خوراک
  - کرل
  - کرل د خوراک
  - مخکی او وروسته
د فصل نه
  - د حمکی اصلاح
  - کول
  - د پیر پیسو لاس
  - ته راورل

دری مهمه قاعدی

دژوری خاوری تیارول

کامپوست

تیزه کرل

غه دری قاعدی خاور هنمه کوی!

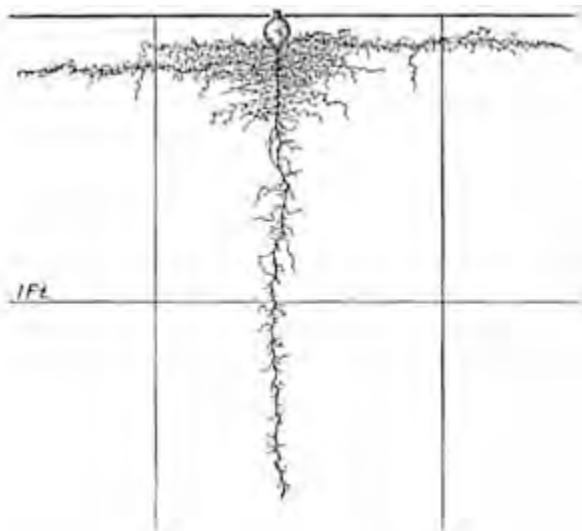

۱. دڙوري خاورى تپارول

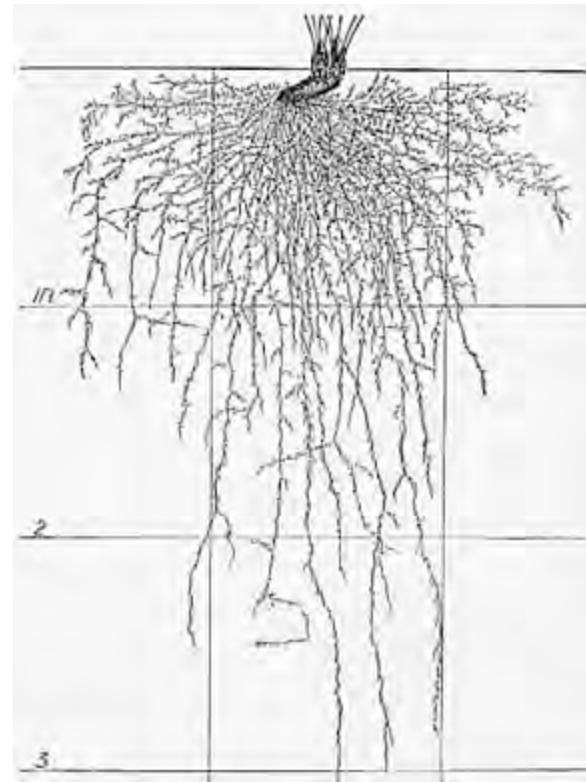
- . دهيرى شى خاورى جورول
- د هوا او داوبو د پاره ٿائى
- . درلودل دبنه اوبو
- . د ريشه پرختك په ڙورو
خاوره کي
- . نباتات په ڄمکي کي اوبرده
ريشه سيستم جورو
- . ريشه ديراوبه او تغذيوي مواد
ظبيزى

رېشى په کومه اندازه ژورى نشو ونما کوي؟

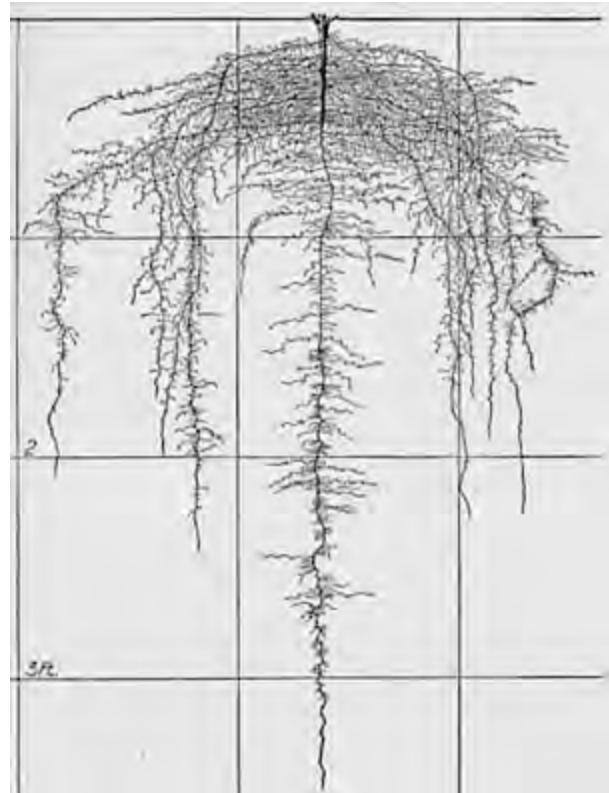
سرى ملى، وروسته د پنځو هفتوا خڅه

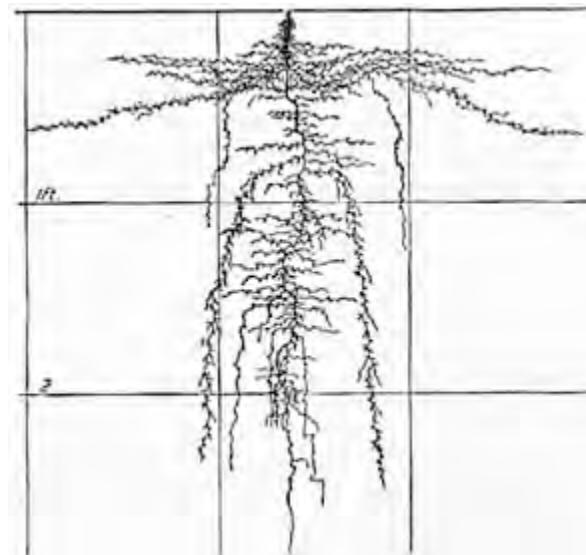
د ئمکي توت، د دری کالو نه

هر مربع دریش سانټى متراه ده

ریشی په کوم اندازه ژوری نشو و نما کوي؟

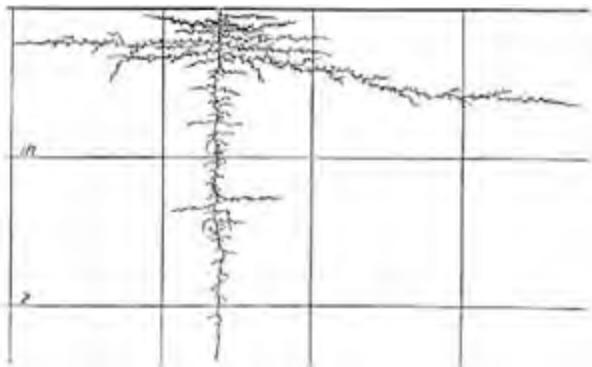
پالک، وروسته له لس هفتو خخه

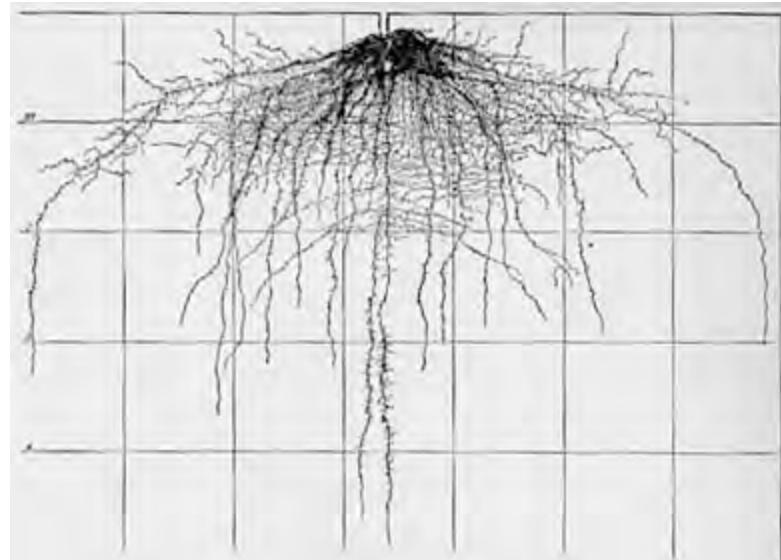
تور بانجان، وروسته له اوه هفتو خخه

هر مربع ۳۰ سانتى مربع ده

ریشی په کومه اندازه ژوری نشو و نما کوي؟

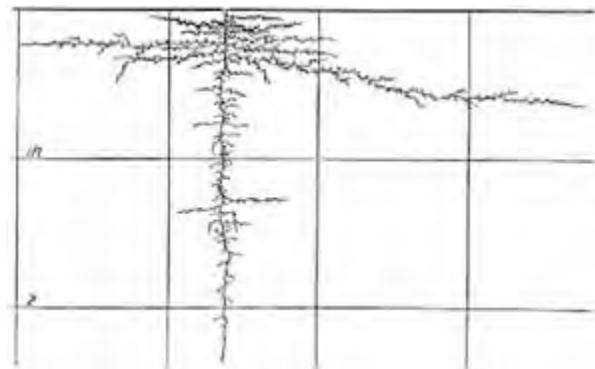
کرم، وروسته له ۸ هفتونو خخه

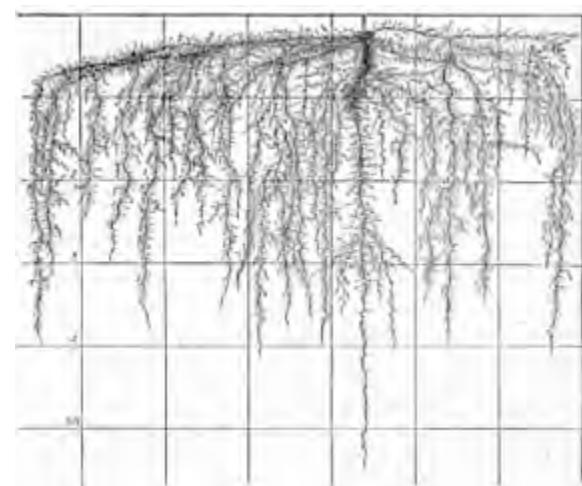
کرم، وروسته له ۱۱ هفتونو خخه

هر مربع ۳۰ سانتى متره ده

ریشی په کومه اندازه ژوری نشو و نما کوي؟

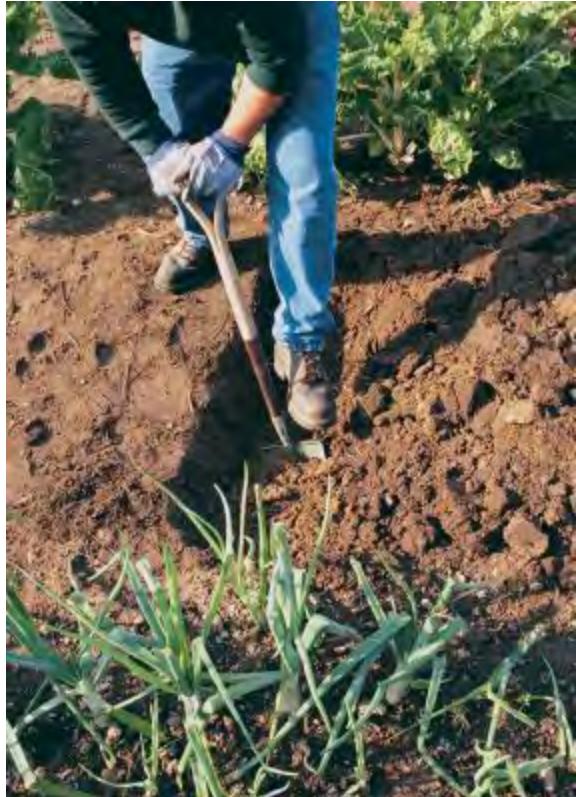
لوبیا، وروسته له ۶ هفتونو خخه

لوبیا ، وروسته له ۱۲ هفتونو خخه

هر مربع ۳۰ سانتى متره ده

د دو طبقو غوچوالی یا ژور والی

دیرش سانتی متره ڄمکه غوچه کړي او خاوره یې د څنګ سره کشیدی. خاوره سره کامپوستګد کړي. او وروسته یې په چاره سره دسر خاوره یې سره یو ڄای په ژور ڄای واچوی.

د دو طبقو غوچوالی

. که چیری خاوری ډيره وچه یا
ډيره لمده وی نو بیا یې
غوچول یې سخت دي.

. که چیری خاوره ډيره ګلکه وی،
دو هم پړ او غوچول لپاره د
کلذګ (هټی) څخه کار واخلي.

. که خاوره ډيره ریگی وی، نو
غوچوگی تمند نه دی. عضوی
موادو ورسرګد کړي.

د یو کال نه تر دریو کالو پوری ستاسی خاوره بهتره
کیږی، د کار دپاره آسانه، او ډير حاصلاتتی تری نه اخستل
کیږی.

۲. کامپوست

- . تعریف: د نباتی موادو تجزیه بټول نباتات تغذیوی مواد لري.
- . له کامپوست نه تغذیوی مواد پاتی کېږي چې بېرته دوباره استعمال شی.

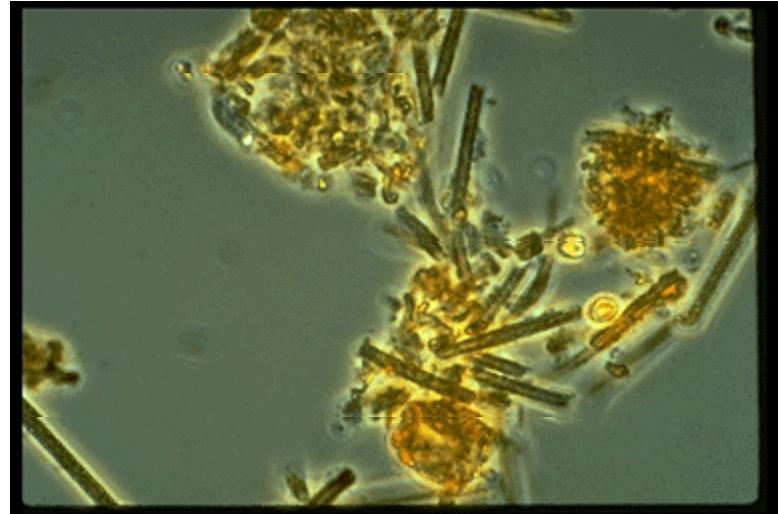

کاوپوست: یو طبیعی جریان دی

. زیاد ژوندی موجودات له تجزیه
شوی موادو خخه د تغذیوی
مواد بحیث استفاده کوي.

. بکتریا (کوچنی میکروبونه)
دتلولو نه ساده او عام موجودات
دی.

. زره بینی موجودات، دوی تقریباً
په هر خمای کی پیدا کیزی.

کامپوست: یو طبیعی جریان

- . فنجای او پوپنک مهمه دي.
- . تجزيه درلګيو د نباتاتو لکه د
ونه شاخونه او د جوار ووگي

کامپوست: یو طبیعی جریان

. خرگه چى مونبرتول پوهېرو د
ئەمکى چمجى د نباتاتو د
تجزىيە كولو باعثگرئى.

د کامپوستګلتی

- . تغذیوی مواد په حای پرېزدی.
- . درنه خاوره بهتره کوي.
- . د ریگ څخه خاوره سم وی.
- . د حمکی توان د اضافه او بو دپاره بهتره کوي.
- . د ذره بینی موجوداتو تعدادت زیاتوی.

څرګه کامپوست جوړولی شو

- . رسیدلی مواد
- د جواړو ګی، د غنم واشه
- پانی، حیوانی خوشایی
- . نارسیدلی مواد
- شنه او نرمه
- . د کاهو پلنی
- . د رومی بانجانو ګی
- . د بادرګویوتی
- . خاوره یا نزیگری څره

دموادو طبقة جورول

- . تر لاندی خاوره نرمه کری.
- . رسیدلی مواد په اندزه پنځه سانتی متره په سره واچوی.
- . او به پری اضافه کری تر لمده شی.
- . خاوره یو سانتی متره پری هواره کری.
- . او به په کی علاوه کری تر خو لمده شی.
- . ذخیره هر اونی ګډه کری.

کوم مواد کامپوست کولی شو؟

کامپوست کولی شی

- . د ترکار یهاتی شوی قدت وی
- . نباتات
- . د چای شمه او د کافی یهاتی
- . واشه او د جواور لگی
- . بزرگری خره
- . پانی، ورق یا دبل کاغذ
- . د ونو واره شاخونه او بانی
- . ویستان، وری، بن کی
- . د هگی پستوکی

کامپوست نه شی کولی

- . تیل
- . غوری
- . شیدی، کوچ
- . د انسانی فاضله مواد

لارشونه

. کمپوست او بو او هوا ته اړتیا لری تر څوګدشی. دیره او به او زیاده هوا هم سبب دی مشکلاتوګرځی

. د او بو اندازه او موادو اندازه خپله ځان ته پیدا کړی چې په کومه اندازه او به او مواد کمپوست جوړولو د پاره مناسب دی

. دنباتی موادوغټښوټی، دمثال پنهوګه، لکه د خربوزی پستوکی، او د نباتاتوغټښوټی باید په وړیقوټو تبدیل شی

کمپوست د خپل چان څخه حرارت تبدیلوی

پرזה پوری درجه د حرارت د ۳۲ نه تر ۶۵ درجه سانتیگرید دی

کوم چوں ذخیره؟

کله کامپوست د استفاده کولو دپاره تیاریزی؟

بټور یا نسواری رنگ

. وړخوټی

. د حمکی بوی

. که چیری موادو و پېرندل شی نو دا
معنی چې کامپوست استعمال دپاره تیار
نه دي

. حجم یې باید د اصلی حجم نه یو په دریم ($1/3$) برخه وړ شی

د کامپوست مشکلات

گنده بوی

. زیادنم والی، دهوا لب مقدار
. د کامپوست ذخیره سرگه کړی، دنبات رسیدلی مواد په کې
علاوه کړی (دجواروګۍ او رلګۍ)

دامونیا بوی

. زیاده نا رسیدلی مواد
. د کامپوست ذخیره سرگه کړی، او رسیدلی مواد په کې واچوی

دخاوري بنه فسله

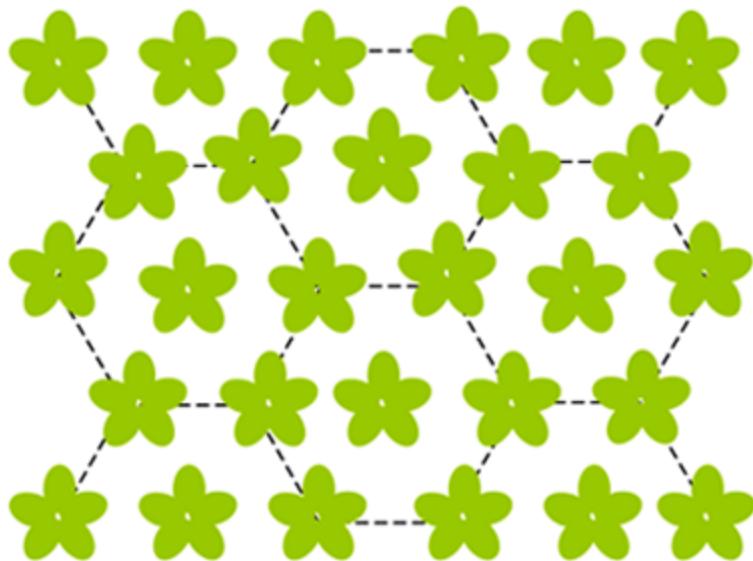
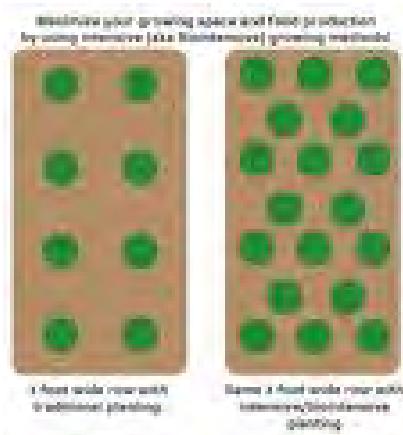
. کامپوست دخمکي دحاصل
خيزى باعث گرخي ، مگر
پيرورو

. دزگري خره مخکي دکرلو نه
د خاورى سرگه کري په
اندازه د ۴۰ کيلو په ۲۰ متر
مربع کي

. وروسته له دينه چي نبات شن
شول پر سر يى يوريا يا دى آر
پي اضافه کري تر خو چي
خاورى بنه فسله راوري.

۳. تیزه کرل

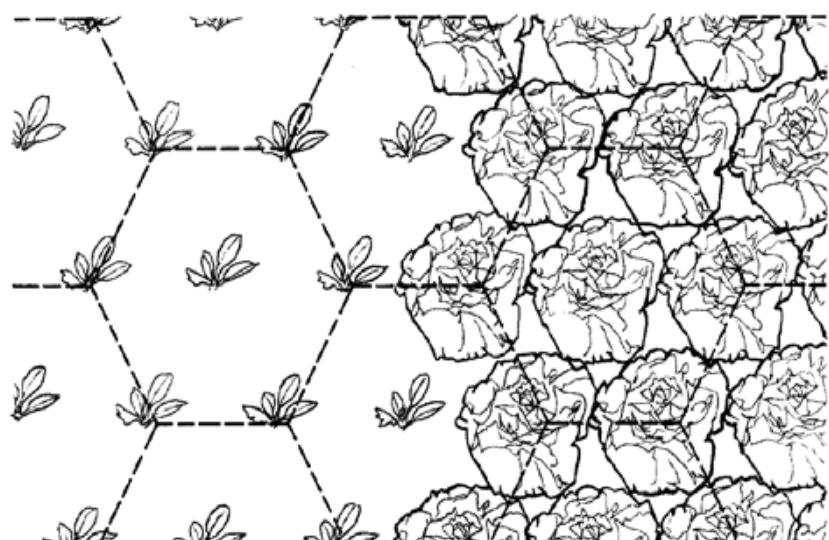

- . دنه د بز غلى په کرلو شروع وکرى
- . بز غلى وروستاپتیوته ويسي، تخم مه وری،
- نردی نردی کېردى
- په منظم ډول يى وگوي

کېتى د تىز و كرلوباتات

. قوى نبات چى ريشى يى په
خەمكە كىتىتى شى او د هغو
په ذريعە خاورە سستوی.

. بىرىدى كىل د نباتاتو وابىنە
او بىكار ھكىاھ ھلتە دىرە نەھبىن نە
كىپى ادخارى نم والى
كمۇى.

کېتى د تىز و كرلو نباتات

- . د سالم بز غلى نه كار واخلى
- . ئاي خالى مه پريپدى
- . ژوندى څره څخه استفاده و كرى
- . يو محصول مو چى ورپىدە ژرى
يى پر ئاي بل محصول و كرى

دېزو کرلو د پاره نباتات په منظم ډول وکري

ريحان 30 cm	لوبيا 20 cm
دېتو لوبيا 15 cm	لبلو 10 cm
کرم 35 cm	کرم 30 cm
هازاری 8 cm	جواري 40 cm
بادرنگ 30 cm	کاهو سر 30 cm
کاهو بانی 20 cm	چکي 40 cm
لیرو 30 cm	پیاز 10 cm
دنیا 12 cm	مرچ 30 cm
آللو 25 cm	سری مولی 5 cm
سابه 15 cm	کدو 30 cm
رومی بانجان 20 cm	

دېسرلى آخرين يخ ستابى په منطقه کي کوم وخت دې؟

- . ۶ اونى مخکى د آخري يخ نه دا
لاندى تخمونه وکرى
- کرم، برافلى
- ډنيا، رومى يا سره بانجان
- سيلري گلپى
- په کور کي د کاغذى گلدانيو
نه څخه دکرلو استفاده وکرى

دېسرا لی وروستی پخ ستابی په منطقه کی کوم وخت دې؟

. ۵ اونى مخکى دوروستى پخ نه
دا لاندى تخمونه وکرى
گازريي، لبلبو
- په کور کى د کاغذى گلدانيو
څخه دکرلو استفاده وکرى

ستاسی په منطقه کی وروستی یخ کوم وخت دی؟

. ۴ اونی مخکی د وروستی یخ
نه،

— کچالو پرېزدی چې رېشی
وباسی

— د ننه پکوته کی هوارکړی
هر څورځی وروسته پې دیو
ارخ نه بل ارخ ته راواړو ی

ستاسی په منطقه کی وروستی پخ کوم وخت دی؟

. دری اونى مخکى دورrostى پخ
نه، دا لاندى تخمونه وكرى

- پالك، موشندگ

- دننه په کور په کاغذىگلدارنى
کى وكرى

ستاسی و روستی دېسللى پخ کوم وخت دی؟

. دوه اونى مخکى دور روستى پخ
نه، دلاندى تximo په کرلو
شروع وکړي

- تور بانجان، مرچ
- په کاغذی ګلدانی کی د ننه په
کور کی وکړي
- دا لاندی نباتات په باغ کی
انتقال کړي
- برقلی، کرم
ګازری ګلپی
- کاهو، پالک، اوږد، پیاز،
او سری ملی

ستاسی په منطقه کى وروستي دپسراي بخ کوم وخت دی؟

. وروسته دپسراي بخ نه تخم دنه
وکری؟

- بادرنگ ختکی، او هندوانه
. دنيا او آلو د باندی ويسي
. خوره آلو پريزدي چي ريشي
وباسي

ستاسی په منطقه کي دپسرا لى وروستي بخ کوم وخت دی؟

. دوه اونی وروسته دور روستی بخ
نه، د لاندی تخمونه په کرلو
شروع کړي
- لوبيا (پولونه)، جواري
. دنیا او لټگان دننه ويسي

ستاسی دېسللى وروستى يخ كوم وخت دى؟

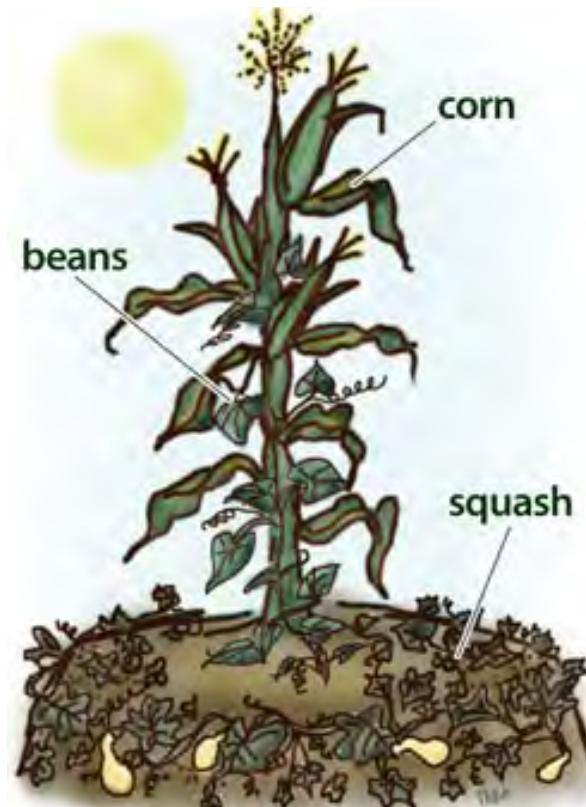

. درى اونى وروسته له وروستى
ي� نه، دلاندى تخمۇ پە
كىرلۇدۇننە شروع وکرى
- او بىيا باغ تە انتقال كرى
جوار

دېز کرلو:
دو هم قانون

هغه نباتات چې نردى والى نه یو بل گھټه رسوی

- . یو بل گھټه رسوی
- . جوار: لوبيا د جوارو په ډنډه پورته کېږي
- . لوبيا: دخاوری حاصل خیزوی
- . کدو: لوی پانی په بیکار گیا هو
باندی سوری جوروی

*Direct-Sow, Easy-to-Grow:
The Ancient **Three Sisters** Method*

هغه نباتات چى ديو بل نردى والى خىكىتە اخلى

زېڭلىگلان حشرات ئان نه لرى ساتى

دھغه نباتات چی ڈیر واشه اوپنی تولیدوی

. غلجات: جوار، لمرگلی، غنم،

اور بشی، بدن، جاودر

. نباتات دکمپوست مواد برابروی.

. کمپوست دھمکی دپارگھت ور

دی.

دمثال پھٹوئے: پہ ۶۰ فیصدہ بننے کیزی

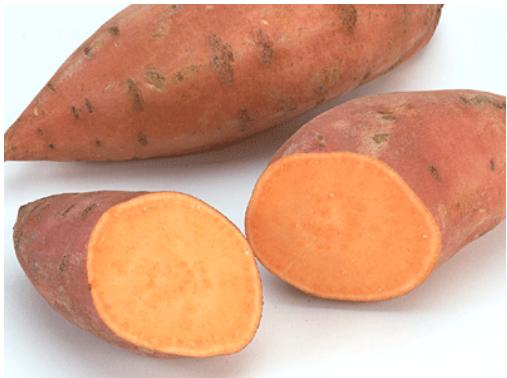
د كالوري مذخ ته را تل

کالوري: په خوراک کي انرجي يا هغه خوراک چې وجود ته قوت ورکوي کالوري بلل کېږي

- هغه محصولات چې د خورلولپاره ریشی لري
- لړګان، خوبه آلو
- غرنیګا زریګندنه
- اوږد

د مثل پهتله: په ۳۰ فيصده کي شنه کېږي

اصلاح شوی تخمونه

. په منطقوی سطح کی مروج دی

. سچه، چې بیفایدی گیا ه نه
خلاص وی

. د تخم په عمر باید پوه شی

- د زاره تخم نه خوداری وکری

. د پیوند شوی تخمونه هم کار مه
اخلی.

. هغه تخمونه چې د خپل گل د
گرد نه لاس ته راخی کار
اخستل شی نه همیشه. په هر
دوه کالو کی نوی تخمونه
واخلی.

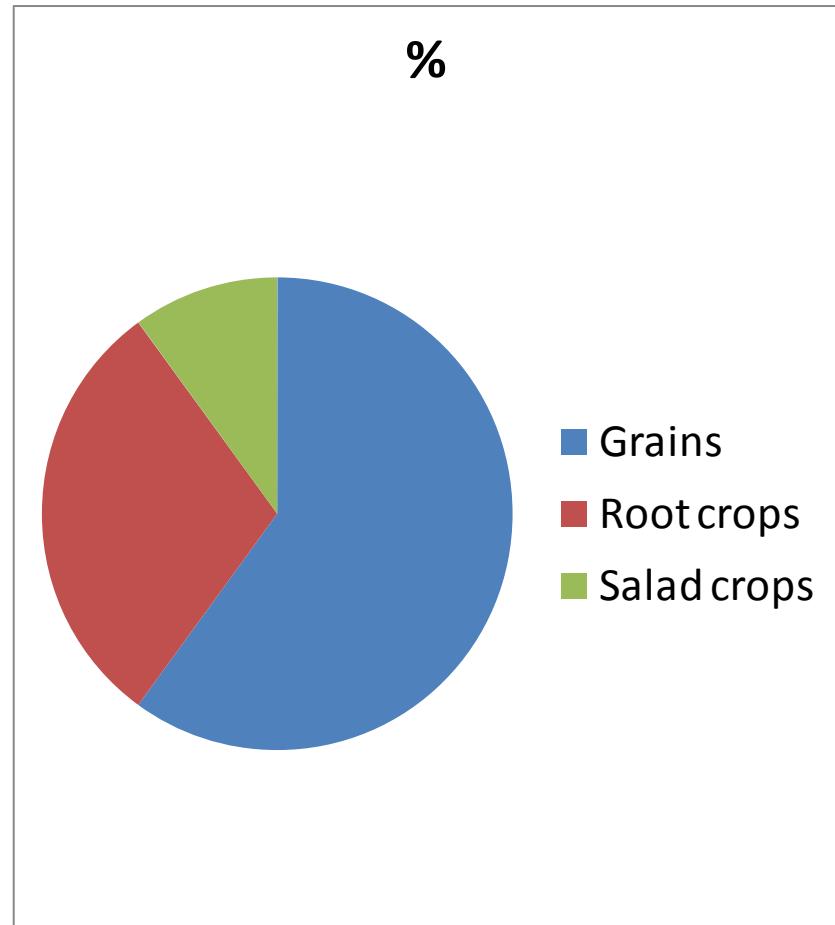
ټول ټوانین مرااعات کړي

ټوله دا طریقی استعمال کړي
ددی پاره چې زیاد خوراک
لاس ته راوړي.
په ۲۰ متر مربع کې د تیز کرلو
استفاده څخه د یو نفر دیو کال
خوراک په مدت د څلورو تو
شپن میاشتو پوري برابر وی.

تیز کرل

- . د ساحه ۶۰ فیصدہ: غله
- غنم، اور بشی، غرنی
اور بشی، لمرگلی، باقلی
- . د ساحه ۳۰ فیصدہ: هغه
محصولات چی بیخ یی
خوراک دی
- آلو، خوره آلو گندنه، اوږد،
غرنی گازر یی
- . د ساحه ۱۰ فیصدہ : سلاته
- کاهو، سابه، کرم

باغداری دتیزه طریقوله استفاده نه

- . دمثاں پنهوگه: خلور سوه متر مربع
- چیگنجایش د ۱۵ پالانونه
  - . ۱ متر بر ۲۵ متر
  - ۲۰ متر مربع د (یو کس له) خوراک دپاره
  - ۳۸۰ متر مربع له خرڅلاول لپاره
  - . یا
  - ۱۰۰ متر مربع د (۵کسان له) خوراک د پاره
  - ۳۰۰ متر مربع خرڅلاوگټی دپاره

